

مفهوم

در اندیشه سیاسی امام خمینی (س)

جلیل عظیمی

موسسه چاپ و نشر عروج

سرشناسه: عظیمی، جلیل، ۱۳۳۹-

عنوان و نام پدیدآور: مفهوم «رضایت» در اندیشه سیاسی امام خمینی (س)/ مؤلف: جلیل عظیمی.
مشخصات نشر: تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۷۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۱۲-۵۵۶-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۷۵.

موضوع: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۹ - ۱۳۶۸. -- دیدگاه درباره اسلام و دموکراسی

موضوع: Khomeyni, Ruhollah, Leader and Founder of IRI -- Views on Islam and democracy

موضوع: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۹ - ۱۳۶۸. -- دیدگاه درباره دموکراسی

موضوع: Khomeyni, Ruhollah, Leader and Founder of IRI -- Views on democracy

موضوع: دموکراسی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

موضوع: Democracy -- Religious aspects -- Islam

رده‌بندی کنگره: RSD ۱۵۷۷/۵

رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۶۳۵۶۷

• کد: ۳۱۵۲/م

www.ketab.ir

مؤسسه چاپ و نشر عروج

مفهوم رضایت در اندیشه سیاسی امام خمینی(س)

تألیف: جلیل عظیمی

طرح جلد: محمد مهدیانفر

ناشر: مؤسسه چاپ و نشر عروج وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۱۲-۵۵۶-۲

قیمت: ۷۹۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: مؤسسه چاپ و نشر عروج

فروشگاه مرکزی: خیابان انقلاب، روبه‌روی دانشگاه تهران، بین
خیابان ۱۲ فروردین و فخر رازی، شماره ۱۲۹۶ | تلفن: ۴۸۷۳-۶۶۴۰

۸۱-۶۶۴۹۳۰ دورنگار: ۰۹۱۵-۶۶۴۰ | فروشگاه شماره ۲: خیابان انقلاب،
تقاطع حافظ، تلفن: ۱۲۹۷-۶۶۷۰ | امور نمایندگی‌ها و نمایشگاه‌ها،
تلفن: ۴۸۷۳-۶۶۴۰ | امور سفارشات و بازرگانی، تلفن: ۸۹۱۶۰-۶۶۴۰

فروشگاه مجازی مؤسسه عروج: Shop.imam-khomeini.ir

این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است.

فهرست مطالب

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
۱۳	 پیشگفتار
۳۳	 فصل اول : چارچوب مفهومی
۳۳	 مدل توافقی دولت
۳۶	 فرمانروایی سیاسی، و فرمانروایی سیاسی اخلاقاً مشروع
۴۷	 چرا فرمانروایی سیاسی خالص وجود ندارد
۴۹	 رضایت و نحوه بسط آن در مدل توافقی دولت
۵۶	 مسائلی که در بطن نظریه‌های فرمانروایی سیاسی رضایت محور وجود دارد
۷۱	 فصل دوم: منشاء فرمانروایی سیاسی و ضرورت تشکیل دولت اسلامی، از دیدگاه امام خمینی (س)
۷۱	 مفهوم انسان
۷۲	 وضع طبیعی بشر
۷۴	 ضرورت تشکیل دولت
۷۵	 منشاء فرمانروایی سیاسی:
۷۵	 الف) فرمانروایی سیاسی با مبدا بشری
۸۰	 ب) فرمانروایی سیاسی بامنشاء الهی
۸۶	 فرمانروایی سیاسی بامنشاء الهی در اندیشه امام و بنیادی ترین مفهوم آن
۹۰	 چهارالگو در اندیشه سیاسی امام خمینی (س) برای اجرای قانون الهی
۹۰	 - الگوی اول؛ وارد شدن مجتهدین و روحانیون طراز اول در دستگاه حکومتی وقت

- الگوی دوم: فقیه جامع الشرایط به شاه اذن حکومت بدهد ۹۳
- الگوی سوم: مجلس مؤسسان متشکل از مجتهدین عادل. سلطان عادل را انتخاب کند و برکار او و اجرای قوانین الهی نظارت کند ۹۳
- الگوی چهارم: نظام سیاسی ولایت مطلقه‌ی فقیه (ایجاد دولت تمام عیار اسلامی) ۹۵
- رابطه حکومت اسلامی و مشروطه از دیدگاه امام خمینی (س) ۱۰۲
- ضرورت تشکیل دولت اسلامی ۱۰۵
- اهداف حکومت مطلوب امام خمینی (س) ۱۰۶
- نسبت انسان با منشاء فرمانروایی مطلوب امام خمینی (س) ۱۱۲
- جمع بندی ۱۱۷
- فصل سوم: رضایت توافقی در اندیشه سیاسی امام خمینی (س)** ۱۲۱
- اندیشه و روش سیاسی امام برای موفقیت در خلق حکومت مطلوب ۱۲۴
- مسائل و معماهای مانع ایجاد «توافق حکومتی» برای نیل به حکومت مطلوب ۱۲۵
- گام به گام با برهان تا خلق توافق حکومتی ۱۲۶
- چالش با رژیم سیاسی وقت در عرصه اندیشه و عمل ۱۲۷
- مسائل و چالش با حوزه علمیه و متحجرین ۱۲۸
- چالش با روشنفکران غربزده و شرق زده ۱۳۷
- مسئله جدایی و تضاد حوزه‌های علمیه و دانشگاه ها ۱۴۵
- مسئله زنان ۱۵۰
- چالش با احزاب و گروه‌های سیاسی و گفتمان‌های رقیب ۱۵۳
- چالش با قدرت‌های بزرگ جهانی حامی رژیم ۱۶۳
- مسئله ناآگاهی تاریخی و خواب‌آلودگی سیاسی و اجتماعی توده مردم ۱۶۶
- استراتژی امام در چالش با رژیم نامطلوب وقت و عمومی کردن مبارزه ۱۷۵
- چالش با ارتش حامی رژیم ۱۷۸
- منطق امام در غلبه بر چالش ارتش ۱۸۰
- توافق نهایی در فرایند عمومی ۱۸۵

مقدمه

در نظریه های سیاسی مدرن «رضایت» و توافق مردم در تشکیل حکومت و انتخاب نوع حاکمیت، نه تنها به رسمیت شناخته شده بلکه بر آن تأکید گردید است، بر این اساس تنها راه مشروعیت حکومت مقبولیت آن از سوی مردم قلمداد شده است. از نظریه قرارداد اجتماعی تا نظریه های مبتنی بر دموکراسی، به نوعی رضایت مردم در سپردن امور و نظم اجتماعی بدست هیأت حاکمه لحاظ گردیده است.

در نظریه سیاسی شیعه هم هر چند که امام بر مبنای اصل نصب از جانب خداوند مشروعیت الهی دارد لیکن تحقق عینی حکومت او منوط به پذیرش مردم است. نمونه عینی این مدعا در سیره امام علی (ع) به وضوح مشهود است. آن حضرت برای احقاق حق امامت خود به معنای تصدی امر حکومت هیچگاه به زور و اجبار متوسل نشد تا آن هنگام که مردم و یا امت خواهان تصدی حکومت از سوی آن حضرت شدند، این معنا در اندیشه و سیره عملی امام خمینی (س) بوضوح آشکار است چنانچه آن حضرت به منظور تشکیل حکومت به خشونت متوسل نشد تا زمانی که زمینه رضایت عمومی به منظور تشکیل حکومت اسلامی فراهم آمد و با نظر خواهی از مردم در فراندوم عمومی تأیید و رضایت اکثریت قریب به اتفاق مردم را به منظور تحقق نظام جمهوری اسلامی ایران اخذ کرد و سپس مبادرت به تشکیل حکومت نمود.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) در راستای تبیین و ترویج اندیشه های بلند امام، همواره کوشیده است تا هر آنچه را که می تواند در کندوکاو مکتب فکری و سیره عملی حضرت امام گره گشا باشد، مشمول حمایت های خود

قرار دهد. بدین جهت مؤسسه تصمیم به نشر کتاب مفهوم رضایت در اندیشه امام خمینی (س) اثر محقق و نویسنده محترم جناب آقای جلیل عظیمی گرفت. انتشار اثر حاضر از سوی مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) به منظور ارائه یافته های پژوهشگران در موضوعات مرتبط با انقلاب اسلامی و اندیشه امام خمینی انجام یافته و الزاماً نباید به عنوان دیدگاه مؤسسه تلقی شود، بلکه انتشار اینگونه پژوهش ها بستری برای بازخوانی و نقد مستمر اندیشه های متنوع صاحب نظران است. به امید گسترش و تعمیق اندیشه های نورانی حضرت امام (س) در سطوح مختلف جامعه و تحقق خواسته های ملت بزرگ ایران که در گفتار و نوشتار امام خمینی (س) تبلور یافته است.

در پایان از همه همکاران محترم معاونت پژوهشی که در مراحل مختلف زحمت ارزیابی، بازنگری، ویراستاری و چاپ این مجموعه قبول زحمت کردند. سپاسگزاری می گردد.

معاونت پژوهشی